

# Luis Ferreiro Peinó

**Coñecín ó escultor Luis Ferreiro Peinó o día da presentación do libro «Lugo Blues», de Claudio Rodríguez Fer, na «VII Semana Bibliográfica 1987 - Roma Lugo», cando o poeta fixo referencia ó artista que tamén asistía ó acto.**

MANUEL RODRIGUEZ LOPEZ

Vira algunhas das súas obras: «Mariñeiro coa familia», «Valle Inclán», «Frade» e «Escudo de Lugo», adquiridas polo Concello da Cidade do Sacramento; «Tolleito», que se pode admirar no Museo Provincial; un «Cristo», diando cal prestar xuramento os Cabaleiros da Alquitara de Portomarín; «Sede», que está no museo de Ourense, e poucas máis, como outro «Valle Inclán», de gran forza expresiva, propiedade dun común amigo. Coñecía, tamén, o laudatorio poema de Xabier Rodríguez Barrio «Salmo enteiro para Luis Peinó» e lera moitas reseñas e críticas sobre a súa produción, pero non o coñecía personalmente.

Luis Ferreiro Peinó é artista por natureza. Realízase plasmando os seus soños en barro para reproducilos en toros de carballo ou castiñeiro, nobres madeiras do país galego que el leva crabuñado na alma e que lle inspirou temas tan nosos como «Emigración», «Prá Feira», «Retranca», «Romeira»... ademais doutros que poderíamos definir de temática universal como «Nai e Fillo», «O Bico», «Sedución»...

## Un mundo onírico na friaxe do chan

No seu minúsculo obradoiro na rúa Calvo Sotelo, a carón da vetusta muralla romana, sen apenas espazo físico para se revolver, encóntrase ditos e amóstranos con dificultade as obras amovidas, que el colle amorosamente para que as poidamos contemplar, e, logo, volve a colocalas amodo como se temera mancalas.

Das paredes penduran unha chea de anacos de prensa que, penso eu, deben ser a regalia daquel variado mundo onírico que esquécense da friaxe do chan ó ler a Xosé Traperó Pardo: «Peinó arráncalle ós toros informes o seu segredo coa gubia e o mazo, unha arte viva ben sexa nun rostro arado polas enrugadas do tempo, ben na curva chea de tenura dunha maternidade ou no xesto acedo dun colérico». Tamén deben estar fachendosos co que escribe Xesús Parga: «A xente lembrará no futuro que nun recanto de Lugo existiu un gran escultor». E sentiranse orgullosos ó ler a Xesús Manuel Valcárcel: «A obra de Peinó é unha das máximas expresións con que contamos». E mesmo choutarán de agradecemento ante o seu creador porque, segundo afirma Xulio Xavier Valcárcel, «vivificou o que antes eran uns troncos mortos».

## Lembranzas, exposicións e galardóns

Luis Ferreiro Peinó naceu en Lugo (19-V-21) preto da Porta Nova. Da súa infancia

lembra os xogos cos catro irmáns e os amigos no barrio de Abuí; as súas afeccións natorias no lugar onde hoxe disfrutamos das instalacións da praia fluvial, a construción das cales presenciou dende o seu inicio; personaxes populares, como «Trifón Calderetas», que tiña un piso cheo de ferranchos e metais na rúa da Tinería, ou «Elvira la Loca» á que os rapaces fuxíanlle porque arremetía contra eles... Pero o que máis o marcou foi a guerra civil. «A memoria daquel desastre —afirma— debe borrarse para sempre. Aínda me parece escoitar as descargas duns fusilamentos ás seis da tarde ó pasar pola rúa do Bispo Aguirre. Mellor é non falar».

Despois de varios anos de tallistas nunha empresa, estudou Debuxo co mestre don Rafael Estrada e adicouse a facer escultura «vocación que quizais teña a orixe —dinos— na peluquería do meu pai, onde había catro desagradables cabezas en madeira cos globos oculares sen meniña».

Deuse a coñecer como escultor no ano 1958 e participou na «Feria Internacional del Campo» en Madrid (1962); na «Primera Bienal Nacional de Arte» de Pontevedra (1972); nas bienais rexionais que se celebraron na mesma cidade; nas mostras organizadas pola Aula de Cultura da Universidade de Santiago; nos concursos -exposicións «Maestro Mateo» da Cidade do Apóstol, e noutras cidades e vilas de Galicia. En Lugo tivo gran éxito na exposición individual que presentou na Biblioteca da Deputación Provincial (1968) e no Círculo das Artes (1970). Parte da súa obra, ademais de en Galicia, atópase en museos e coleccións particulares de Cuenca, Madrid, California, Francia, Inglaterra, Alemaña e Hispanoamérica.

Entre os galardóns máis sobresalientes que acadou, destacan «Diploma de Honor en la III Feria de Muestras y I de Artesanía» (Lugo, 1970), «Mención de Honor en la XVI Exposición Provincial de Artesanía» (Lugo, 1970) e «I Diploma y Primera Medalla en el Concurso Exposición Regional de Artesanía» (Santiago, 1971).

## O futuro da arte é imprevisible

No ano 1971, cando xa adquirira gran renome ó longo da súa carreira artística, matriculouse en Artes Aplicadas -Especialidade Cerámica acadando o título de Graduado. Tamén fixo varias viaxes de estudos por España e o estranxeiro. «Roma, Florencia, Venecia, aqueles palacios, templos e pinturas —suliña recreándose coa súa lembranza— son unha maravilla. E o «Moisés» e a «Pietà», de Miguel



Anxo, son fantásticas. Non son obras pechadas nuns cánones clásicos. O artista salientou nelas a anatomía e acentuou certos rasgos para darlles máis forza e orixinalidade. Tamén visitei —engade— o Museo de Arte Contemporáneo de Roma, onde vin cousas moi curiosas. ¿Estou co clásico ou co

moderno? Todo é válido. As covas de Altamira son unha catedral da arte prehistórica. Os gregos eran a perfección. Logo caemos no románico e chegamos ó gótico, máis estilizado, en procura das alturas. Parece como se estivesemos a retroceder; pero a arte segue o seu camiño e non sabemos a onde

chegar. O futuro é impredecible».

## A sociedade non aprecia o labor dos artistas

Ó longo da conversa, Ferreiro Peinó manifestase

animoso unhas veces, desesperanzado outras. Amóstranos as súas creacións e síntese satisfeito pero, ó pousalas de novo no chan ou penduralas das paredes, non agacha a súa decepción. «Eu —confésanos— fixen o máis insólito, como converter unha Virxe nun San Xosé, numerosas figuras, tallas, pirografía, escaiola; pero a sociedade non aprecia o labor dos artistas. ¿Por que non hai tallas nin figuras en casas particulares? Porque non valoran a escultura, que é unha creación única, e prefiren mercar cilindras feitas en serie. Ademais domina a idea —os causantes moitas veces son os críticos— de que os artistas están en París, Londres e New York cando, como é notorio, faise arte arreo. Hai quen usa o bombo e os pratiños —como digo eu— e triunfa. O que non dá concertos non destaca».

Ten razón o amigo Peinó. Tras ver con detenimento a súa abundosa obra, comprendemos o seu desánimo. Realmente a súa produción acadou uns índices escasos de divulgación en relación á contiosa creatividade. «¿Que fai —pregúntase— que me consideren un dos escultores máis válidos de Galicia, que me comparen con Henry Moore ou que vexan nas miñas creacións influencias de Alberto e de Giacometti ós que non coñecín? O que verdadeiramente acentúa calquera artista é a comunicación co público».

## Da arte non se pode vivir

Luis Ferreiro Peinó é o único escultor lugués. Ningún dubida das súas cualidades extraordinarias. É admirado e querido, pero non ocupa o lugar que realmente lle corresponde no eido das artes plásticas. Casado con María Teresa Carballido, e pai dun fillo con inquecundas artísticas freadas por el porque «da arte non se pode vivir e primeiro é mester asegurar un «modus vivendi», segue a cismar en proxectos e agarda que determinados organismos oficiais lle fagan pedidos aprobados segundo consta en actas.

É incompreensible que non se promocionen valores como Peinó, un artista auténtico, de nós. Unha axeitada política cultural institucional sería organizar mostras antolóxicas dos nosos meirandes creadores. A inversión sería rentable e un xeito de promocionar Galicia. ¿Como é posible, por exemplo, que «Homenaxe a Lucus Augusti», unha talla do mestre feita en nogueira e buxo, na que aparecen o escudo de Lugo, a praza do Campo e a agüa imperial, se encontre agachada nun recuncho; cuberta de po? «Unha talla moi evocadora —transcribo as palabras de Ferreiro Peinó— que me deu un traballo do demo pola gran cantidade de pequenos detalles que esculpi superando problemas de visión, que eu coíada miopía progresiva e que se resolveron cunha doada operación de cataratas».